

קונטרס

ההצלה בידיך

יגלה לכל בר ישראל איך שהוא יכול להיות הכי מצלח בחיים, אם רק ישמע בקול התורה ובקול הצדיקים האמתיים, שבכל דור ודור.

בנוי ומיסד על-פי דברי

רבנו הקדוש והנורא, אור הגנוז והצפון

בוצינא קדישא עלאה, אדונינו, מורנו ורבנו

רבי נחמן מברסלב, זכותו יגן עלינו

ועל-פי דברי תלמידו, מורנו הגאון

הקדוש, אור נפלא, אשר כל רז לא אניס ליה

רבי נתן מברסלב, זכותו יגן עלינו

ומשלב בפסוקי תורה, נביאים, כתובים ומאמרי

חכמינו הקדושים מגמרא ומדרשים וזהר הקדוש

הובא לדפוס על-ידי

חסידו ברסלב

עיה"ק ירושלים תובב"א

מוֹהֲרָא"ש נ"י אָמַר: אִם אָדָם הָיָה
יודֵעַ, שֶׁכָּל הַצְּלָחָתוֹ תְּלוּיָהּ בְּבַחֲרָתוֹ,
לֹא הָיָה כָּל-כֶּף שָׁבוּר, כִּי רַב בְּנֵי-אָדָם
שֶׁמְסֹתוֹבְבִים בִּיאוֹשׁ וּבְדַפְאוֹן, בְּעֲצָבוֹת
וּבְמַרְירוֹת, וְנִדְמָה לָהֶם כְּאִלוֹ אֲבָד
מָנוֹס וְתִקְוָה מֵהֶם, הַכֹּל מִפְּנֵי שְׂתוּלִים
אֶת הַהֲצָלָחָה בְּזוּלָתָם, אֲבָל אִם הָיוּ
יודֵעִים, שֶׁכָּל בַּר יִשְׂרָאֵל יָכוֹל לְהַגִּיעַ
לְכָל הַמְּדַרְגּוֹת שְׁבָעוּלָם, אִם רַק יִקַּח
אֶת עֲצָמוֹ בַּיָּדִים, אֲזִי בְּאַמַּת הָיוּ יָכוֹלִים
לְהַגִּיעַ אֶל מַה שֶׁמְשֹׁתוֹקְקִים וְכוֹסֵפִים.

(אמרי-מוהרא"ש, חלק ב', סימן תתקמד)

קונטרס

ההצלחה בידיך

א.

להתחזק באמונה פשוטה בו יתברך

בני ובנותי היקרים! עליכם להתחזק באמונה פשוטה בו יתברך, שהוא יתברך מחיה ומתהוה ומקים את כל הבריאה כלה. ובאמת אומר רבנו ז"ל (שיחות הר"ן, סימן לג), שאצל 'עמך', אמונה זה דבר פשוט, אבל אצלי אמונה זה העקר. וצריכים להתיגע הרבה מאוד לזכות לאמונה ברוחה ומזככת; כי באמת מהי אמונה? אמונה זו הנשמה. נשמות ישראל הן חלק אלוך ממעל. הקדוש-ברוך-הוא

חמל על בני ישראל, ורצה שהם יהיו בזה העולם
 הגשמי והחמרי, המלא העלמות, המלא הספרות,
 המלא פסויים, המלא חשך ושקר, שהם ימצאו פה,
 ויגלו אותו ותברך בתוך כל העלמות והפסויים
 וההספרות והשקר והחשך, וה עקר שעשועו
 ותברך, כשבר ישראל נמצא בזה העולם, ומקים את
 מצוותיו ותברך, מתלבש עם ציצית, תפלין, ויש לו
 מזוזה על פתח ביתו, שומר שבת, אוכל פשר, מחנך
 את ילדיו לתורה ולמצוות, בזה הוא מגלה את
 אמתת מציאותו ותברך בזה העולם. ואף שפביב
 הכל חשך, ענן וערפל, הכל הספרות, עם כל זאת
 נשמות ישראל מגלים את הקדוש-ברוך-הוא בזה
 העולם הגשמי והחמרי, וזה עקר השבח של עם
 ישראל בכל העולמות, וזה לא יכול להראות אף
 מלאך ושׂרף; כי אנו מוצאים שמלאכים ירדו לזה
 העולם ונכשלו ונפלו ממדרגתם, כמו שכתוב
 (בראשית ו, ב): "ויראו בני אלהים את בנות האדם כי
 טובות הנה, ויקחו להם נשים מכל אשר בחרו".
 אומרים חכמינו הקדושים (זהר ח"א כג. כה.), שאלו
 היו מלאכים שקטרגו על נשמות ישראל, שהקדוש-
 ברוך-הוא לא יבראם, כי הם עתידים לחטא נגדו
 ותברך. אמר הקדוש-ברוך-הוא: אשלח אתכם

למטה, ואני רוצה לראות איך אתם מחזיקים מעמד, וירדו למטה לזה העולם, ולא החזיקו מעמד, אלא נפלו, רחמנא לצלן, בנאוף, שזה עזא ועזאל, שמהם יצאו אחר-כך כל הצרות והקלקולים לעם ישראל. למדים מכאן, שדיקא נשמה הנמצאת בזה העולם, ועובר עליה צרות, יסורים, מרירות, הרפתקאות, תאוות רעות, מדות רעות, ואף-על-פי-כן עובד האדם על עצמו, ומשתדל לקיים מצוותיו יתברך, ומוסר נפשו בשבילו יתברך, הוא דיקא מגלה אמתת מציאותו יתברך בזה העולם, והוא גורם שעשועים גדולים למעלה בכל העולמות, שעדין לא עלו שעשועים כאלו מימות עולם. לכן, בני ובנותי היקרים! על אף שעובר עליכם מה שעובר, כי אין אדם שלא יעבר עליו איזה משבר בחיים: זה מעצמו, זה מזולתו, זה מאשתו, וזו מבעלה, ואלו מהילדים, אלו מהעניות, ואלו מהעשירות, ואלו מחלאים ומקרים רעים, ואלו משכנים רעים, אין אדם בזה העולם שלא יעברו עליו תהפוכות וכו', אך מהי גדלת בר ישראל? שזוכה להחזיק מעמד, ולא נשבר, אלא בתוך צרותיו ויסוריו מכניס את הקדוש-ברוך-הוא, ומגלה לכלם שהוא מאמין

בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, זֶה מַעֲלָה לְמַעֲלָה שֶׁעֲשׂוּעִים
כָּאֵלוֹ, אֲשֶׁר מְלֹאכִים וְשֹׂרְפִים אֵינָם יְכוּלִים לְהַעֲלוֹת.

כִּי בְּאֶמֶת כְּשֶׁאָדָם נִמְצָא בְּזֶה הָעוֹלָם, הוּא
בְּסִכְנָה גְדוֹלָה מְאֹד, כִּי בְּנִקְל לֹו לְהַכְשִׁיל בְּמַחְשָׁבוֹת
שֶׁל טֵבַע, מְקַרָּה וּמְזֵל, שְׂזוּ כְּפִירוֹת וְאֶפִיקוֹרְסוֹת.
וּבְכִפְרֵט כְּשֶׁרוֹאִים שְׁכָל הַחֲכָרָה סְכִיב מְדַבְּרֵת נֶגֶד
הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וְנֶגֶד כָּל הַקְדוּשׁ לְעַם יִשְׂרָאֵל,
וְרַק הוּא עוֹמֵד חֲזָק בְּאֶמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, הוּא
הוֹלֵךְ בְּגִאָּוָה וּבְרֹאשׁ מוֹרָם עִם צִיצִית וְתַפְלִין, זָקֵן
וּפְאוֹת, מְזוּזָה עַל פֶּתַח בֵּיתוֹ, שׁוֹמֵר שִׁבְתוֹ, אוֹכֵל
כֶּשֶׁר, זֶה עֶקֶר הַשִּׁבְחָה שֶׁל בַּר יִשְׂרָאֵל! וְלָכֵן אָמַר לֹו
הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְמַשֶּׁה רַבְּנוּ: כָּל מַה שֶּׁאַתָּה יְכוּל
לְשַׁבַּח אֶת יִשְׂרָאֵל — שִׁבְחָה, לְגַדְלָם וּלְפָאֲרָם —
פָּאֵר (וַיִּקְרָא רַבָּה, פְּרָשָׁה ב', סִימָן ה'); כִּי בְּאֶמֶת זֶה עֶקֶר
הַשִּׁבְחָה שֶׁל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל — שֶׁנִּמְצְאוּ בֵּין אֲמוֹת
הָעוֹלָם, אֲשֶׁר הֵם הָרַב, כִּי יִשְׁנֶם חֲמִשָּׁה וַחֲצִי בְּלִיּוּנֵי
בְּנֵי-אָדָם, וְעַם יִשְׂרָאֵל הִמְעֵט, כְּמֵאֲמָרָם ז"ל (דְּבָרִים
ז, ז): "כִּי אַתֶּם הִמְעֵט מִכָּל הָעַמִּים", שֶׁאַתֶּם
מִמְעִיטִים עֲצֻמְכֶם מִכָּל הָעַמִּים (עֵין בְּרֵשׁ"י שָׁם)
בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת, כָּלֵל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל הֵם מְעֵט
נֶגֶד כָּל אֲמוֹת הָעוֹלָם, וּבְנִקְל יְכוּלִים לְהַמְשִׁיךְ אַחַר

יַעֲוֹתֵיהֶם וְהִנְהִיגוּתֵיהֶם וְנִמְוִיִּסְיָהֶם, עִם כָּל זֹאת עִם
 יִשְׂרָאֵל הֵם עִם מִיָּחָד, מוֹסְרִים נִפְשָׁם בְּשִׁבְלֹו
 יִתְבָּרֵךְ, מְקִיָּמִים אֶת הַמְצֻוֹת בְּשִׂמְחָה וּבְאַהֲבָה, זֶה
 מְאֹד מְאֹד חָשׁוּב לְמַעַלָּה בְּכָל הָעוֹלָמוֹת. וְלִכֵּן
 אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים: כָּל הַמְקַבֵּל עָלָיו מִצְוָה
 אַחַת בְּאַמוּנָה, כִּדְאִי הוּא שֶׁתְּשֻׁרָה עָלָיו רוּחַ הַקְדוּשׁ;
 הֵינוּ כְּשֹׁאֲדָם מְקִיָּים אֶת הַמְצְוָה — לֹא מִפְּנֵי
 שְׂמִיחָה, לֹא מִפְּנֵי שֶׁהוּא מְכַרָּח, לֹא מִחֲמַת עַל
 וְהַכְרָח, אֲלָא בְּשִׁבִיל אֱמוּנָה בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
 יוֹדֵעַ שֶׁבְּזֶה שֶׁהוֹלֵךְ עִם כִּפָּה וּמְכֻסָּה אֶת רֹאשׁוֹ,
 שׁוֹרָה עָלָיו הַשְּׂכִינָה. כְּשֹׁאֲשֶׁה הוֹלֶכֶת בְּכֶסֶף רֹאשׁ,
 הִיא עוֹשֶׂה אֶת זֹאת בְּשִׁבִיל הַשְּׂכִינָה שֶׁשׁוֹרָה עָלֶיהָ,
 וְאִף שֶׁזֶה נִרְאֶה כְּדָבָר פְּעוּט לְגַבֵּר לִילֵךְ עִם כִּפָּה,
 וְלֹאֲשֶׁה עִם כֶּסֶף רֹאשׁ, אֲבָל זֶה דָּבָר עֲקָרִי שֶׁאֵנוּ
 מוֹרִים שֶׁאֵנוּ מֵאֲמִינִים בְּאֵל עוֹלָם שֶׁמִּשְׁגִּיחַ עָלֵינוּ,
 מִצְוָה כְּזוֹ כִּדְאִי בַר יִשְׂרָאֵל שֶׁתְּשֻׁרָה עָלָיו רוּחַ
 הַקְדוּשׁ, רוּחַ הַשְּׂכִינָה, שֶׁיִּרְגִישׁ אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-
 הוּא, מְכַל שֶׁכֵּן וְכַל שֶׁכֵּן כְּשִׁזְזוּכִים לְשֹׁמֵר שַׁבָּת,
 אֲשֶׁר שַׁבָּת הִיא אוֹת בֵּין נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל לְבֵין
 הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, בְּזֶה שֶׁיְהוּדֵי שׁוֹמְרֵי שַׁבָּת, הוּא
 מֵעִיד שֶׁהַבּוֹרָא יִתְבָּרֵךְ שָׁמוּ בְּרָא אֶת כָּל הָעוֹלָמוֹת
 וְהָעוֹלָם הַזֶּה בְּשֵׁשֶׁת יָמִים, וּבִיּוֹם הַשַּׁבָּת

שַׁבַּת וַיִּנְפֹּשׁ, בְּזִכּוֹת הָאֱמוּנָה הַזֹּאת שֶׁאָדָם מֵאֲמִין
בְּשַׁבַּת, וּמְרַגֵּשׁ קִדְשֵׁת שַׁבַּת, נִשְׁפָּע עָלָיו שֶׁפֶע עַל
כָּל שֵׁשֶׁת יְמֵי הַחֹל, וּבָאָה לוֹ פְּרִנְסָה בְּרוּחַ, וְרוּאָה
אֲשֶׁר וְעָשָׂר בְּחַיָּיו.

וְזוֹ הָאֱמוּנָה, שֶׁעָלִינוּ לְהַחֲדִיר בְּעֶצְמוֹנוּ, וְאִין זֶה
בָּא קַל, כִּי סוּף כָּל סוּף אָנוּ נִמְצָאִים בְּגִלוּת מְרָה,
שֶׁהַתַּפְּשִׁט עָלֵינוּ עַרְב־רַב הַמְעַרְבִים בֵּין נְשָׁמוֹת
יִשְׂרָאֵל גּוֹיִים וְגוֹיֹת, מְבוֹלְלִים אֵת נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל
בֵּין אַמּוֹת הָעוֹלָם, וְלוֹמְדִים מִמַּעֲשֵׂיהֶם, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב
(תְּהִלִּים קו): "וַיִּתְעַרְבוּ בַגּוֹיִים וַיִּלְמְדוּ מִעֲשֵׂיהֶם",
שְׁזֵה הַנְּסִיוֹן הַקָּשֶׁה בְּיוֹתֵר; כִּי סוּף כָּל סוּף בָּא
הַסֵּמ"ךְ-מ"ם וְשׂוֹאֵל: לָמָּה לָכֶם לֵילֵךְ בְּכֶסֶף רָאשׁ,
בְּכַפָּה, לְשָׁמֹר שַׁבַּת, לְאָכַל כָּשֶׁר, לְהִתְעַטֵּף בְּצִיצִית,
לְהִתְעַטֵּר בְּתַפְלִין? ! הַסֵּתֶּכְלוּ סְבִיבוֹתֵיכֶם! מְכַל שֶׁכֵּן
וְכָל שֶׁכֵּן שֵׁשׁ עַרְב־רַב, שְׂאִינָם מִתְבַּיְשִׁים לְדַבֵּר
פְּתוּחַ נֶגֶד כָּל הַקְּדוֹשׁ לְעַם יִשְׂרָאֵל, בְּשָׁעָה שֶׁאֶפְלוּ
הַגּוֹיִים מִפְּחָדִים לְדַבֵּר נֶגֶד הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
וּלְצַעֲרָנוּ הָרַב, בֵּינֵינוּ נִמְצָאִים עַרְב־רַב שְׂאִינָם
מִתְבַּיְשִׁים לְדַבֵּר נֶגֶד כָּל דָּבָר שֶׁבְּקִדְשָׁהּ, נֶגֶד הַשַּׁבַּת,
וְרוּצִים לְעַקְרָהּ לְגַמְרִי, בַּר מֵינָן, מִתְלוֹצְצִים מְצִיצִית,
מִתְפְּלִין, מְכַפָּה, מְצַנִּיעוֹת, מְטַהֲרֵת הַמְּשַׁפָּחָה, עַם

כָּל זֹאת כְּשֶׁבֶר יִשְׂרָאֵל מְקַיֵּם אֶת הַמְצֻוֹת בְּשִׂמְחָה,
אֵין לְתֹאֵר וּלְשַׁעַר גְּדֹל מַעֲלָתוֹ לְמַעֲלָה בְּכָל
הָעוֹלָמוֹת, וּמִתְפָּאֲרִים עִמּוֹ מְאֹד בְּכָל הָעוֹלָמוֹת.

לְזֹאת, בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְּקָרִים! תְּהִיּוּ גְּאִים עִם
יְהוּדוֹתְכֶם, שְׂאֵתֶם שׁוֹמְרִים שִׁבְת, כַּמּוּבָא בְּזוֹהַר
הַקְּדוֹשׁ (ח"ב פח:): שִׁבְת הוּא שְׂמָא דְקַדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא הֵהוּא דְשָׁלִים מְכָל סְטְרוּי; עֵצֶם הַשִּׁבְת זֶה
הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעֵצְמוֹ, כִּי בַשִּׁבְת יֵשׁ גְּלוּי
אֱלֻקוֹת בְּהַתְגַּלּוֹת נִפְלְאָה, בְּבַחֲיַנַּת רְאִיָּה מִמֶּשׁ, כְּמוֹ
שְׁכַתוֹב (שְׁמוֹת טז, כט): "רְאוּ כִּי הִנֵּי"ה נָתַן לָכֶם אֶת
הַשִּׁבְת", בְּיוֹם הַשִּׁבְת נִתְגַּלָּה גְּלוּי אֱלֻקוֹת. וְכַתּוּב
בְּתַקּוּנֵי זוֹהַר (תְּקוּנָה יח): שִׁבְת הִיא הָעֵינ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא כְּבִיכּוֹל. ש' בַּת. ש' — תִּלְת גּוֹנִין דְּעֵינָא,
וּבַת עֵינ. הֵינּוּ עֵינ שֶׁל הָאָדָם יֵשׁ בָּהּ שְׁלֵשָׁה צְבָעִים,
וּבְאִמְצַע יֵשׁ אִישׁוֹן עֵינ, שְׁזֵה ש' — שְׂיֵשׁ בָּהּ
שְׁלֵשָׁה קוּיִם, כְּנֶגֶד שְׁלֵשָׁה צְבָעִים שְׂיֵשׁ בְּעֵינ, וְהַבַּת
— בַּת עֵינ, אִישׁוֹן הָעֵינ, וּמִזֶּה מְצַטְרָפוֹת אוֹתִיּוֹת:
שִׁבְת. הֵינּוּ בְּתוֹךְ הַשִּׁבְת מִתְגַּלָּה הָאוֹר אֱלֻקֵי,
שְׁכַבְיָכוֹל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְסַתְּפֵל עָלֵינוּ. וְלִכֵּן מִי
שְׁזוֹכָה וְשׁוֹמֵר שִׁבְת וְשִׂמְחָה בַשִּׁבְת, הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא מִמְּשִׁיךְ עָלָיו שְׁפַע עַל כָּל שְׂשֵׁת יְמֵי הַחֹל. מָה

אָנוּ רוֹאִים: בְּנֵי-אָדָם עוֹבְדִים קִשָּׁה מְאֹד, וְאִינָם רוֹאִים בְּרָכָה בְּמַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם, כָּל הַכֶּסֶף שֶׁמְרוֹיחִים — אוֹבֵד, אוֹ מְתַבְּזָבֵז עַל שְׂטִיּוֹת, אוֹ שֶׁהוֹלֵךְ אֶל רוֹפְאִים, וְלִהְבִּילֵי הַבָּלִים, וְאָדָם אֵינוֹ יוֹדֵעַ מַה וְלָמָּה הוּא סוֹבֵל, אֲשֶׁר הַכֹּל בָּא מִחַמַּת שְׁעָקָר מַעֲצָמוֹ אֶת הָאֱמוּנָה, אֶת הַשַּׁבָּת, כִּי שַׁבָּת הִיא אֱמוּנָה. מִי שֶׁשׁוֹמֵר שַׁבָּת, הֵהֱשִׁגְחָה שֶׁל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עָלָיו בְּגִלּוֹי נוֹרָא וְנִפְלָא מְאֹד. מִי שֶׁמְחַלֵּל שַׁבָּת — מְסַלֵּק אֶת הַשְּׂכִינָה מִמֶּנּוּ, וְאִזּוֹ מָר וּמְרוֹר לוֹ מְאֹד. וְלֹא בְּחַנּוּם, שֶׁהַסֵּמ"ךְ-מ"ם עוֹבֵד קִשָּׁה מְאֹד לַעֲקוֹר אֶת הַשַּׁבָּת מִנְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, כִּי יוֹדֵעַ, כָּל זְמַן שֶׁעַם יִשְׂרָאֵל יִשְׁמְרוּ אֶת הַשַּׁבָּת, הָאֱמוּנָה שְׁלָהֶם תִּהְיֶה חֲזָקָה, כִּי שַׁבָּת וְאֱמוּנָה זֶה דְּבָר אֶחָד. וְלָכֵן אוֹמֵר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן נז): אֲכִילַת שַׁבָּת כְּלָה קִדְּשׁ, כְּלָה אֱלֻקוֹת. וְלָכֵן, בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! בָּאוּ וְנִתְחַזַּק בְּשִׁמְרַת שַׁבָּת, שְׂזֵה יִבְנֶה לָנוּ אֶת הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, בְּזֵה שֶׁנִּמְסַר נַפְשֵׁנוּ לְשִׁמּוֹר שַׁבָּת-קִדְּשׁ, בְּזֵה נִמְשִׁיךְ עַל עַצְמֵנוּ אֶת הָאֱמוּנָה, בְּזֵה נוֹרִיד אֶת הַשְּׂכִינָה לְזֵה הָעוֹלָם, וּבְזֵה נִזְכֶּה לְהַגְאֵל, כְּמוֹ שְׂאוּמָרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (שַׁבָּת קיח:): אֶלְמָלֵא שְׁמְרוּ עִם יִשְׂרָאֵל שַׁבָּת אַחַת — מִיָּד הָיוּ נִגְאָלִים; וְלָכֵן, בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! עֲלִיכֶם לְזָכֹר, אֲשֶׁר עָקַר

ההצלחה בַּיָּדִי רצה

הַגָּאֵלָה זֶה רַק עַל-יַדֵּי אֲמוּנָה, כְּמוֹ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל
(לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ז'): וְלִזְכוּת לְהַגִּיעַ
לְאֲמוּנָה, זֶה דִּיקָא עַל-יַדֵּי שְׁמִירַת שַׁבָּת, כִּי שַׁבַּת זֶה
הַשְּׂכִינָה. וְלִכֵּן בְּשַׁבַּת-קֹדֶשׁ מֵאִיר הָאוֹר אֶלְקִי, וּמָה
אָנוּ רוֹאִים הַיּוֹם? שֶׁהַסֵּמ"ךְ-מ"ם וְגוֹנָדָא דִּילָהּ,
הַעֲרַב-רַב, רוֹצִים רַק לַעֲקוֹר אֶת הַשַּׁבָּת מֵעַם יִשְׂרָאֵל
— הִיא לֹא תִהְיֶה, וְלֹא יִצְלִיחַ, כִּי חֲכָמֵינוּ הִקְדוּשִׁים
אוֹמְרִים (תַּעֲנִית ג'): כְּשֵׁם שְׂאִי אֶפְשָׁר לָעוֹלָם בְּלֹא
רוּחוֹת, כִּף אֵי אֶפְשָׁר לָעוֹלָם בְּלֹא יִשְׂרָאֵל. וְעַם
יִשְׂרָאֵל הֵם עִם רַק עַל-יַדֵּי הַתּוֹרָה וְהַמְצוּוֹת, רַק
עַל-יַדֵּי שְׁמִירַת שַׁבָּת.

וְלִכֵּן, בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְּקָרִים! אַל תִּסְתַּפְּלוּ סְבִיב
מֵה שְׁקוּרָה בְּעוֹלָם, שְׂשֵׁשׁ כָּל-כֹּף הַרְבֵּה פּוֹרְקֵי עַל
לְגַמְרֵי, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, אֵלָּא תִהְיֶה גְאִים, תִּלְכוּ בְּגָאוֹן
וּבְגֵאוּהָ עִם יְהוּדוּתְכֶם, הַגְּבָרִים לֹא יִתְבַּיְשׁוּ לִילָף
בְּכַפָּה, וְהַנָּשִׁים תִּלְכְּנָה בְּכֶסוּי רֹאשׁ, כִּי זֶה הַסֵּמֶל
שְׁלָכֶם, שְׂאֵתֶם מֵאֲמִינִים בְּנֵי מֵאֲמִינִים, וְאָנוּ בְּאֵמֶת
מְשֻׁנִּים מְכַל אֲמוֹת הָעוֹלָם, וְאֵינָנוּ מִתְבַּיְשִׁים לְפָרְסָם
אֶת זֹאת, כִּי אָנוּ הָעַם הַנְּבָחָר, שְׂזַכֵּינוּ לְהִיּוֹת בְּהַר
סִינַי, לְקַבֵּל אֶת הַתּוֹרָה מִפִּי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
עַל-יַדֵּי מֹשֶׁה רַבֵּנוּ, וְכִף נִמְשַׁכֶּת קַבְּלַת הַתּוֹרָה מִדּוֹר

דוֹר, עַד דּוֹרוֹתֵינוּ אֱלוֹהֵינוּ. לָכֵן, בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְּקָרִים!
רְאוּ לְהִתְחַזֵּק בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְשׁוּם דְּבָר
בְּעוֹלָם לֹא יִשְׁבֹּר אֶתְכֶם, וּכְכֹל שֶׁתְּכַנִּיסוּ בְּעַצְמְכֶם
אַמוּנָה בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, יוֹתֵר אֹר וְזִיו וְחַיּוּת
וּדְבָקוּת בְּבוֹרָא עוֹלָם יִכְנַס בְּכֶם. וְאַף שְׁעוֹבְרִים
עַלֵיכֶם יִסּוּרִים, עִם כָּל זֹאת זְכְרוּ מַה שֶּׁאֹמְרִים
חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (מְנַחֵם נֶגֶד): מַה זֵּית אֵינוּ מוֹצִיא
שְׁמֵנוּ, אֲלֵא עַל-יְדֵי כְּתִיבָה, אֵף יִשְׂרָאֵל אֵינָם חוֹזְרִים
לְמוֹטָב, אֲלֵא עַל-יְדֵי יִסּוּרִים; אִם רוֹצִים לְהוֹצִיא
שֶׁמֶן מִזֵּיתִים, צָרִיכִים לְכַתֵּשׁ הַיֵּטֵב, וּכְכֹל
שְׁכוֹתָשִׁים יוֹתֵר תְּזַק, יוֹצֵא יוֹתֵר שֶׁמֶן, כְּמוֹ-כֵן עִם
יִשְׂרָאֵל, הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא רוֹצֵה שֶׁנִּחְזֹר אֵלָיו,
שֶׁנִּכְיֹר בּוֹ, שֶׁנִּבְקַשׁ אוֹתוֹ מַה שֶּׁאֵנוּ חֹפְצִים וְצָרִיכִים,
לְזֹאת כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵאַתָּנוּ מְקַבֵּל מַכּוֹת, לֹא מִפְּנֵי
שֶׁחַס וְשָׁלוֹם, הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא רוֹצֵה לְנַקֵּם בָּנוּ,
אֲלֵא הוּא אוֹהֵב אֶת הַקּוֹל שֶׁלָּנוּ. וְכִמוֹ שֶׁאֹמֵר
שְׁלֵמָה הַמֶּלֶךְ (שִׁיר הַשִּׁירִים ב, יד): "הִרְאֵנִי אֶת מַרְאֵיךָ
וְהִשְׁמַעֵנִי אֶת קוֹלֵךְ, כִּי קוֹלֵךְ עָרַב וּמַרְאֵיךָ נְאוּה";
הַשְּׂכִינָה הַקְּדוֹשָׁה מִבְּקִשְׁתָּ מְנַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל:
"הִשְׁמַעֵנִי אֶת קוֹלֵךְ" — אֲנִי רוֹצֵה לְשִׁמֵּעַ אֶת
קוֹלְכֶם, כְּמוֹ אָב וְאִם, כְּשֶׁנּוֹלַד לָהֶם בֶּן אוֹ בַּת,
מִחֲפִים לָרַגַע הַמִּיחָל, שֶׁהִתִּינוּק אוֹ הִתִּינַקְתָּ יִתְחַיִּלוּ

לְמַלְמַל: אָבָא, אָבָא, אָבָא, אָבָא, אָמָא, אָמָא, אָמָא. אִיזוּ
שְׂמִיחָה לְהוֹרִים, שְׁהֵיִלָּד הַחַל לְדַבֵּר בְּפִי מְלִים! ?
וְהֵם כָּל-כָּף מְאַשְׁרִים, וּמְפָרְסְמִים לְכֻלָּם: הֵיִלָּד הַחַל
לְדַבֵּר וְכוּ' וְכוּ'. עַל אַחַת בְּפִי וְכַפֵּי בְּאֵין עֶרְךָ כָּלֵל,
בֵּר יִשְׂרָאֵל שְׁנִמְצָא בְּזֶה הָעוֹלָם הַמְּלֵא כְּסוּיִים
וְהַסְתָּרוֹת וְהַעֲלָמוֹת, כְּשֶׁרַק פּוֹתַח אֶת הַפֶּה, וְאוֹמֵר:
"אָבָא שְׁבַשְׁמַיִם! תִּרְחַם עָלַי, אָבָא שְׁבַשְׁמַיִם! אֲנִי
צָרִיךְ פְּרֻנְסָה, אָבָא שְׁבַשְׁמַיִם! תִּרְחַם עָלַי, אֲנִי צָרִיךְ
רְפוּאָה, אָבָא שְׁבַשְׁמַיִם! אֲנִי צָרִיךְ זְוִיג, אָבָא
שְׁבַשְׁמַיִם! אֲנִי צָרִיךְ יְלָדִים, בְּרִיאֹת" וְכַדוּמָה;
אֵינְכֶם יְכוּלִים לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֵילוֹ שְׁעֵשׂוּעִים גּוֹרֵם
בְּכָל הָעוֹלָמוֹת, אִם הֵייתֶם יוֹדְעִים מַה זֶה כְּשִׁיהוּדִי
מִבְּקֵשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ כָּל צָרְכָיו, אֵיזָה תַעֲנוּג יֵשׁ לוֹ
יִתְבָּרַךְ, הֵייתֶם תָּמִיד מִבְּקָשִׁים אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא, כִּי אֵין לָנוּ בְּזֶה הָעוֹלָם רַק אֶת הַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ
שְׂמוֹ! וְזֶה בְּנִין הָאֲמוּנָה, זֶה בְּנִין הַשְּׂכִינָה. אֵל יִרְמוּ
אֶתְכֶם, כְּאֵלוֹ יֵשׁ פֶּה טָבֵעַ, מְקַרָּה וּמְזֵל, כְּאֵלוֹ יֵשׁ
פֶּה אִיזוֹ מְמַשְׁלָה בְּלִי הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי הַכֹּל
מִשְׁגָּח בְּהַשְׁגָּחַה פְּרָטִית, דָּבָר גָּדוֹל וְדָבָר קָטָן אֵינוֹ
נִעֲשֶׂה מִעֲצָמוֹ, אֵלָּא בְּהַשְׁגָּחַת הַמְּאַצִּיל הָעֲלִיּוֹן.
וְאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (יוֹמָא לַח.): אֵין אָדָם נוֹגֵעַ
בְּפִי שְׂמוּכָן לְחֻבְרוֹ, וְאֵין מְלָכוֹת נוֹגֵעַת בְּמְלָכוֹת

חברתה אפלו כמלא נימא; אף אחד אינו יכול לגעת
 בשני בלי רשותו יתברך, ואפלו ריש גרגיתא מן
 שמיא מנו ליה (ברכות נח.); אפלו מי שממנה על
 הביובים, גם זה ממנו יתברך, הינו אפלו משרה
 קטנה ופחותה, היא גם-כן ממנו יתברך. עניות
 ועשירות אינן באות מחמת טרחת האדם ועבודתו,
 כמאמר ז"ל (במדבר נב, כב, ח), דוד המלך אומר,
 "כי לא ממוצא וממערב לא ממדבר הרים, פי
 אלהים שופט, זה ישפיל וזה ירים" (תהלים עה זח)
 — לא ממה שאדם יוצא ועמל בסחורה והולך
 ממזרח למערב, נעשה עשיר, אפלו פורש בספינות
 והולך ממזרח למערב וחוזר על המדבריות ועל
 ההרים, אינו נעשה עשיר [אלא הכל מהקדוש-
 ברוך-הוא]. העני והעשיר תלויים רק בו יתברך. ולכן
 אמר החכם מכל האדם (משלי כח, כ): "איש אמונות
 — רב ברכות"; כשאדם חזק באמונה בבורא
 יתברך שמו, ויודע שאין לו אלא בורא עולם, אז
 יש לו פרנסה בשפע, והוא תמיד שמח, כי הוא
 העשיר הגדול ביותר, כמאמר ז"ל (אבות ד, א):
 איזהו עשיר? השמח בחלקו! מתי יכולים לזכות
 לזה? כשאדם שומר שבת, ויש לו אמונה. ולכן
 ש'ב'ת' ראשי תבות: ש'מח ב'חלקו ת'מיד.

לזאת, בני ובנותי היקרים! ראו להתחזק באמונה פשוטה בו יתברך, וכל צרככם תבקשו רק ממנו יתברך, אז תהיו הכי מאשרים. וזכרו היטב, שההצלחה בידכם — אם אתם רוצים להצליח הרפכם, תתחזקו באמונה בבורא עולם, ותרגילו עצמכם רק לדבר אליו יתברך, וכל צרכיכם תבקשו רק ממנו יתברך; כי כל דבור ודבור שמדברים אליו יתברך — זו הצלחה נצחית, הצלחה כזו שאין לתאר ולשער פלל. וכן אמר אליהו הנביא (תנא דבי אליהו רבה, פרק טו): לפי שכל המרבה שיחות ותפלות, הם המלוים את האדם עד שמגיע לבית עולמו; מה מלנה את האדם לעד? רק התפלה שמדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, שופך לבו לפניו יתברך. ואמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן כה): התבודדות זו מעלה עליונה מהכל; הינו זה שאדם שופך לבו בשפת האם שלו, מדבר אל הקדוש-ברוך-הוא כאשר ידבר איש אל רעהו והבן אל אביו, זה גורם שעשועים למעלה, שעוד לא עלו שעשועים כאלו מימות עולם, וזו היתה מעלת הצדיקים, שתמיד דברו אליו יתברך, היכן שהלכו, היכן שהסתובבו שחו בינם לבין קונם, וזה אשר הציל אותם, כי בודאי גם עליהם עבר מה שעבר,

ההצ'לה בידוי

אבל מה עזרם? התפלה שדברו אליו? תברך. ולכן מי שמרגיל עצמו לדבר אליו? תברך, אף פעם אינו לבד, תמיד מטיל עם השכינה, תמיד מלנה אותו הקדוש-ברוך-הוא.

לזאת, בני ובנותי היקרים! התחזקו באמונה פשוטה בו? תברך, כמאמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן סב): למה אדם אינו מדבר אליו? תברך? מפני שאין לו אמונה ברורה ומזככת, כי המאמין האמתי, שמאמין שהקדוש-ברוך-הוא נמצא אתו, עמו ואצלו, ושוקד על שפתיו, תמיד מדבר אליו? תברך, אף מחמת שאין האמונה די ברורה וחדוקה אצל האדם, לכן קשה לו לדבר אל הבורא? תברך שמו. וברגע שמתרשל בזה, מתחילות להכניס בו קשיות וספקות — "היש הוי"ה בקרבנו אם אין" (שמות יז, ז), ומיד בא עמלק ומקרר אותו, מכניס בו ספקות, לא-כן אדם שמתחזק באמונה פשוטה בו? תברך, תמיד רואה ומרגיש את הקדוש-ברוך-הוא, הוא יודע שהוא? תברך נמצא פה, אתנו, עמנו ואצלנו, ואינו מסתפל סביב, שיש כל-כך הרבה גויים ואמות העולם, אין זה עושה אצלו שום רשם כלל, הוא מדבק עצמו רק באין סוף ברוך הוא, ועל

ההצלחה בַּיָּדִיךָ

שא

זֶה נֶאֱמַר (ויקרא כו, יב): "וְהִתְהַלַּכְתִּי בְּתוֹכְכֶם, וְהִיִּיתִי לָכֶם לֵאלֹהִים, וְאַתֶּם תִּהְיוּ לִי לְעָם", אוֹמֵר רַש"י הַקְדוּשׁ: אֲטִיל בְּגֵן-עֵדֶן כְּאַחַד מִכֶּם, וְלֹא תִהְיוּ מְזַדְעָזְעִים מִמֶּנִּי; אָדָם יָכוֹל לְזַכּוֹת לְהִגִּיעַ בְּזֶה הָעוֹלָם לְמִדְרָגָה כְּזוֹ, שֶׁהוֹלֵךְ לְטִיל עִם הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֶף פַּעַם אֵינוֹ לְבַד, יֵשׁ לוֹ אֶת בּוֹרֵא עוֹלָם, מְדַבֵּר אֵלָיו, שׁוֹפֵף לְבוֹ לְפָנָיו, מְסַפֵּר לוֹ כָּל צְרוּתָיו, וְזֶה מֵה שֶׁמְמַתִּיק אֶת כָּל הַדִּינִים. לְזֹאת, בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! הַתְחִזְקוּ בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאִז תִּרְאוּ שֶׁלֹּא תִפְסְדוּ לֹא בְּעוֹלָם הַזֶּה וְלֹא בְּעוֹלָם הַבָּא.

ב.

לְהִיּוֹת מְקַרְב אֶל צְדִיק אֲמִתִּי, הַמְדַרְיף אוֹתוֹ אֵינך
לְהִתְקַרֵב אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא

בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! יְסוּד גָּדוֹל בְּחַיִּים —
לְהִיּוֹת מְקַרְב אֶל צְדִיק הָאֲמִתִּי, אֲשֶׁר מְגַלֶּה וּמְפָרְסֵם
אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְעַלִּיכֶם לְזַכּוֹר, שֶׁבְּלִי צְדִיק
וְתִלְמִיד חָכָם אֲמִתִּי, אֵי אֶפְשָׁר לְהִגִּיעַ לְשׁוֹם הַרְגָּה
בְּזֶה הָעוֹלָם. וְלָכֵן אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (לקוטי מוֹתֵר"ן, חֵלֶק
ב', סִימָן ח'), שֶׁצְרִיכִים לְחַפֵּשׂ וּלְבַקֵּשׁ וּלְמַצֵּא צְדִיק

כְּזֶה, שֵׁשׁ בּוֹ רוּחַ נְבוּאָה, רוּחַ-הַקֹּדֶשׁ, שֶׁיְכוּל לְבָרֵךְ וּלְזַכֵּךְ אֶת הַמַּדְמָה שְׁלוֹ; כִּי כָּל אֶחָד וְאֶחָד כְּשֶׁחוּטָא, מְתַלַּבֵּשׁ בְּכַח הַמַּדְמָה, הַדְמִיּוֹן עוֹבֵד אֲצִלוֹ חֶזֶק, הַדְמִיּוֹן הוֹרֵס אוֹתוֹ לְגַמְרֵי, וְכָל הַצָּרוֹת וְהִיסוּרִים שֵׁשׁ לוֹ — הֵן מַעֲצָמוֹ הֵן מְזוּלָתוֹ, זֶה בָּא רַק עַל-יְדֵי כַח הַמַּדְמָה, שֶׁחֹשֵׁב שֶׁהוּא רוֹצֵה לַעֲשׂוֹת לוֹ רַע, שֶׁהוּא רוֹצֵה וְיְכוּל לְנַקֵּם בּוֹ מִבְּלַעֲדֵי רְשׁוּתוֹ יְתֻבְרָךְ, שֶׁהַכֹּל הוּא דְמִיּוֹן גָּדוֹל. כָּל אֶחָד כְּפִי חֲטָאֵיו וְעוֹנוֹתָיו שֶׁחוּטָא, בַּר מִיָּנֵן, נֶגְדַת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּבִפְרֹט מִי שֶׁכָּבַר נִכְשָׁל בְּעֵבְרוֹת חַמּוּרוֹת, שֶׁחָלַל שַׁבָּת, וְאָכַל טְרֵפוֹת וְנִבְלוֹת, וּמָלֵא עֲצָמוֹ עִם כְּפִירוֹת וְאִפִּיקוֹרְסוֹת וְדַעוֹת נִפְסָדוֹת, הוּא מִנַּח בְּכַח הַמַּדְמָה, הַדְמִיּוֹן הוֹרֵס אוֹתוֹ לְגַמְרֵי לְגַמְרֵי, כַּדְאִיתָא בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן כה), שֶׁאָדָם צָרִיךְ לְשַׁבֵּר אֶת הַמַּדְמָה וְלָבֹא אֶל הַשֶּׁכֶל. מַה זֶה מַדְמָה? דְמִיּוֹן. כָּל הַמַּחְלוֹת וְהַחֲלָאִים שֶׁל הָאָדָם אֵלּוֹ דְמִיּוֹנוֹת בְּעֵלְמָא. רַב רַבָּם שֶׁל בְּנֵי-אָדָם הַסּוֹבְלִים סָבַל, זֶה רַק מִפְּנֵי הַדְמִיּוֹן, מְדַמְיָנִים לַעֲצָמָם כְּאֵלּוֹ רוֹדְפִים אוֹתָם, כְּאֵלּוֹ מְדַבְּרִים עֲלֵיהֶם, כְּאֵלּוֹ רוֹצִים אֶת הָרַע שְׁלָהֶם, וְזֶה מִכְּנִיס בָּהֶם לְחָצִים וּפְחָדִים, מִכָּל דְבַר קָטָן הֵם נִלְחָצִים, חוֹשְׁשִׁים וְנִפְחָדִים, וְנִרְדָּפִים מַעֲצָמָם, שְׁזוֹ

הקללה של התוכחה, והכל בא מפת הדמיון, שזה
 מה שאמרו חכמינו הקדושים (ירושלמי שבת יד, ג):
 "והסיר ה' ממך כל חלי" (דברים ז, טו) — זו רעיון,
 כי הרעיונות והדמיונות שלו מחלים אותו, פשוטו
 כמשמעו. לא-כן אם אדם מכניס בעצמו את השכל
 האמתי: "אתה הראת לדעת, כי הוי"ה הוא אלקים,
 אין עוד מלבדו" (דברים ד, לה), אשר זו הדעת האמת,
 כמו שאומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן א'),
 שאיש הישראלי צריך להסתפל על השכל והאלקות
 שיש בכל דבר, אשר אז מקשר את העולם הזה
 והעולם הבא גם יחד, את החכמה והמלכות, את
 זעיר אנפין ונוקבא, ועל-ידי-זה עושה יחוד בין
 קדשא בריך הוא ושכינתיה, ואדם זה אינו מפחד
 מאף אחד, ואי אפשר לעשות לו דבר; כי מי שתזק
 באמונה פשוטה בו יתברך, אין יכולים לעשות לו
 מאומה, כי היכן שנמצא — מדבר אליו יתברך.
 אבל איך זוכים לזה? אלא פשמתקרבין אל הצדיק
 האמת, שמזכך את המדמה. ולכן צריכים הרבה
 לבקש את הקדוש-ברוך-הוא, שנזכך למצא את
 הצדיק האמת, המקרב אותנו אל הקדוש-ברוך-הוא.
 וזה לא קל, כי עוברים הרבה נסיונות על כלל
 ישראל. ורבנו ז"ל אומר (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן

(ט): ראו לננו לומר זאת בבכיה ובדמעות שלישי, לבכות ולהתגעגע, לבקש ולהתחנן לפניו יתברך, מתי נזפה לזה — שתהיה לנו זו הדעת, שנוכל לדעת ולהפיר את הבורא יתברך שמו מכל דבר בזה העולם בפרטי פרטיות, וכפי המדרגה הפחותה שלנו. וכלנו אין פנינו יפות כלל, אנו צריכים שירחם עלינו הקדוש-ברוך-הוא, לתן לנו רועה נאמן, מנהיג אמת, שיכול להאיר בנו ידיעה זו, שנזפה לדעת כמו שכלנו ובלבנו, שאין בלעדיו יתברך כלל. ועל זה צריכים לבקש את הקדוש-ברוך-הוא, שנזפה שיהיה לנו מנהיג אמת, צדיק אמת, שיכול להוציא אותנו מהבוץ שלנו, שיכול לעורר אותנו מהשנה, כמו שאומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ס'), שהצדיק מעורר מהשנה, פי יש בני-אדם שישנים את ימיהם. ודוד המלך אומר (תהלים צ, י): "ימי שנותינו בָּהֶם שבָּעִים שָׁנָה", כמה יש לאדם לחיות בזה העולם? שבָּעִים שָׁנָה! כמה עברו חלפו מהשבָּעִים שָׁנָה?! וְאַנְחֵנוּ יְשֻׁנִים עַדִּין בשנות חיינו. שָׁנָה מֵהַ שְׁאֵמֵר חוֹנֵי הַמַּעֲגָל: מי איכָּא דַּנֵּיִם שְׁבָעִים שָׁנִין (תענית כג.)? ! איך אדם יכול לישן שבָּעִים שָׁנָה, ולא יחזר בתשובה שלמה אליו יתברך?! הזמן כל-כֹּף קָצָר. רבנו ז"ל אומר

(לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן סא): שבעים שנה הם
כָּרַבַע שָׁעָה. וְכַמָּה כָּבֵר עָבְרוּ מֵהֶרְבַּע שָׁעָה? ! וְכַמָּה
עוֹד נִשְׁאַרוּ לָנוּ מֵהֶרְבַּע שָׁעָה? !

וְלַכֵּן, בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְּקָרִים! בָּאוּ עֲכָשׁוּ וּנְחֹזֵר
בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְשׁוּם דָּבָר
בְּעוֹלָם לֹא יִשְׁכַּר אוֹתָנוּ, בָּאוּ וְנִתְקַרַב אֶל צַדִּיקִים
אֲמִתִּיִּים, צַדִּיקִים שְׂמֵגָלִים לָנוּ אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא, צַדִּיקִים שְׂמֵלֵמָדִים אוֹתָנוּ תוֹרָה, צַדִּיקִים
שְׂמֵחִזְקִים אוֹתָנוּ לְקַיֵּם אֶת הַמִּצְוֹת, וְתִשְׁמְרוּ אֶת
עֲצֻמְכֶם מְאֹד מִצְבוּעִים, שְׂקֵרָנִים וְרַמָּאִים, הַמִּתְחַזְּיִים
לְצַדִּיקִים וְלִרְבָּנִים, וַיִּמְהוּ הַסִּימָן לֵידַע אִם צַדִּיק
אֲמִתִּי הוּא אִם לֹא? אִם הוּא רוֹצֵה כֶּסֶף, אִם הוּא
חֶפֶץ בְּתִקְצִיב — תִּדְעוּ לָכֶם שְׁזֶה סֵתֶם שְׂקָרָן,
וְעוֹבֵד עֲלֵיכֶם, כִּי צַדִּיק אֲמִתִּי, תִּלְמִיד חָכֶם יֵרָא
שְׂמִים אֲמִתִּי, אֵינּוּ צָרִיךְ כְּלוּם רַק אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא, תִּלְמִידֵי חֲכָמִים אֲמִתִּיִּים מְכַתְּתִים רַגְלֵיהֶם
מֵעִיר לְעִיר, מִכְּפָר לְכְּפָר, מִמוֹשֵׁב לְמוֹשֵׁב,
וּמִפְּרֶסְמִים וּמִגְּלִים אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּמִלְּמָדִים
לְיִשְׂרָאֵל תוֹרָה וּמִצְוֹת. צַדִּיק אֲמִתִּי מוֹסֵר נַפְשׁוֹ
בְּשִׁבִיל כָּלֵל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְאֵינּוּ רוֹצֵה כְּלוּם
תְּמוּרַת זֹאת. לֹא-כֵן אִם מִבְּקֵשׁ מִכֶּם דְּמֵי פְדִיּוֹן, אוֹ

שָׁאֵר מִיַּי לְשׁוֹנוֹת שֶׁל כֶּסֶף, תִּדְעוּ לָכֵם, שְׂמֵשׂוּהוּ
 אֵינוֹ כְּשׁוֹרָה אֶצְלוֹ. לָכֵן, בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים!
 תִּשְׁתַּדְּלוּ לְהִתְקַרֵּב אֶל הַצַּדִּיק הָאֱמֵת, אֶל הַחֶכֶם
 הָאֱמֵתִי שֶׁבְּדוֹר הַזֶּה, וְהוּא יִלְמַד אֶתְכֶם תּוֹרַת הַיְיָ"ה
 בְּרוּךְ הוּא וּבְרוּךְ שְׁמוֹ, הוּא יִלְמַד אֶתְכֶם דֶּרֶךְ אֵיךְ
 לְחַזֹּר בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, וְתִהְיֶה הַכִּי מְאֻשָּׁרִים בְּחַיֵּיכֶם;
 כִּי מִי שֶׁזוֹכֵה לְחַזֹּר בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, אֵין לְתֹאֵר וְאֵין
 לְשַׁעַר מַעֲלָתוֹ בְּכָל הָעוֹלָמוֹת, וְאֶפְלוּ הוּא רַק
 מְהִרְהֵר בְּתִשׁוּבָה, רַק נִכְנָס לוֹ הִרְהוֹר תִּשׁוּבָה,
 מִחֲשֻׁבָה שֶׁל רַגַע: "אֲנִי רוֹצֵה לְחַזֹּר בְּתִשׁוּבָה
 שְׁלֵמָה, וְלִקְבֹּל עַל עֲצָמֵי מֵהַיּוֹם וְהַלְּאָה קִיּוֹם
 הַמְּצוּוֹת, אֲנִי רוֹצֵה מֵהַיּוֹם וְאֵילָךְ לְשַׁמֵּר שֶׁבֶת וְלֹא
 לְחַלְּלָהּ, אֲכַל רַק כֶּשֶׁר, וְאֶשְׁמַר עֲצָמֵי אֵיזָה בְּשֵׁר אֲנִי
 אוֹכֵל" וְכוּ', כִּי צְרִיכִים לְשַׁמֵּר מְאֹד, שֶׁהַבְּשֵׁר יִהְיֶה
 תַּחַת פְּקוּחַ שֶׁל יְרֵאֵי הַשֵּׁם אֱמֵתִיִּים, לֹא סֶתֶם
 'רַע-בְּנִים' מִתְחַזִּים, שְׂמֵמְלָאִים אֶת כָּל הָאָרֶץ עִם
 בְּשֵׁר פְּגוּלִים, טְרַפּוֹת וּנְבִלוֹת, כִּי כְּשֶׁקוֹנִים בְּשֵׁר
 צְרִיכִים לְשַׁמֵּר מְאֹד לְהַכִּיר אֶת הַשׁוֹחֵט, לְהַכִּיר אֶת
 הָרַב הַמְּכַשִּׁיר, וְלֹא לְקַנּוֹת סֶתֶם בְּחַנוֹת וּבְאֵטְלִיז
 שֵׁשׁ לוֹ חוֹתֶמֶת "כֶּשֶׁר", כִּי יָכוֹל הַבְּשֵׁר לְהִיּוֹת טָרָף
 לְגַמְרֵי, שְׂזָה מְטַמְּטֵם אֶת הַמַּח וְהַדַּעַת. וְאוֹמֵר רַבְּנוּ
 ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן לז), שֶׁכָּל מֵה שְׂעַם

ישראל נְעַדְרֵי פְּרֻנְסָה, זֶה רַק מִחֲמַת שׁוֹחֲטִים שְׂאִינָם
הַגּוֹנִים, צְבוּעִים וְרַמָּאִים, שְׁעוֹבָדִים עַל 'עַמְךָ',
וְכֹאֲלוֹ נוֹתְנִים הַכָּשֵׁר, וּמִפְּטָמִים אֶת כָּלָם עִם טְרַפּוֹת
וְנִבְלוֹת, כִּי הֵפֵל בְּדוּי, כִּי הֵם קָלִים וְרִיקִים וּפּוֹחֲזִים,
רַחֲמָנָא לְצַלָּן.

לְזֹאת, בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! הִתְקַרְבוּ אֶל הַחֶכֶם
הָאֱמֵתִי, הַמְּגִלָּה לָכֶם אֶת הַתּוֹרָה וְהִירָאתָ שָׁמַיִם,
הַמַּחְדִּיר בְּכֶם אֶת הַהֲלָכוֹת בַּשְּׁלֶחֶן עָרוּף, וְרַק
לְצַדִּיקִים וְלַחֲכָמִים כָּאֲלוֹ תִתְקַרְבוּ, וְאִז תִּהְיוּ
בְּטוֹחִים, שֶׁהֵם יוֹלִיכוּ אֶתְכֶם עַל הַדֶּרֶךְ הַנְּכוֹנָה,
וְתִזְכּוּ לָשׁוּב בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, אֲשֶׁר זֶה הַדָּבָר הַגָּדוֹל
בְּיוֹתֵר. כִּי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אוֹמְרִים (בְּרִכּוֹת לז):
בְּמָקוֹם שֶׁבִּעֲלֵי תִשׁוּבָה עוֹמְדִים, שָׁם אֵין צַדִּיקִים
גְּמוּרִים יְכוּלִים לְעַמֵּד; אָדָם שֶׁהִיא כְּבֹר בְּכָל
הַלְּכוּכִים, בַּר מִיָּנֵן, אֲכַל טְרַפּוֹת וְנִבְלוֹת, רַחֲמָנָא
לְצַלָּן, עָבַר עַל גְּלוּי עֲרִיּוֹת, אָבֵל אִם חוֹזֵר בְּתִשׁוּבָה
שְׁלֵמָה, הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מֵיָד מְקַבְּלוֹ. כְּמֵאֲמָרָם
ו"ל (פְּסָחִים קיט.): יְדוּ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא פְּרוּסָה
תַּחַת פְּנֵי הַחַיּוֹת, כְּדֵי לְקַבֵּל בִּעֲלֵי תִשׁוּבָה; וְלִכְּנֵן,
בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! הִתְחַזְּקוּ מְאֹד לַחֲזוֹר בְּתִשׁוּבָה
שְׁלֵמָה אֵלָיו יְתִבְרַךְ. וְחֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אוֹמְרִים

(פְּסִיקְתָא רַבְתִּי): גְּדוֹל כַּחַה שֶׁל תְּשׁוּבָה, שְׂכִינֹן שְׂאָדָם
 מְהֵרָה בְּלִבּוֹ לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה, מִיָּד הִיא עוֹלָה לֹא
 עַד עֲשָׂרָה מִלִּין, וְלֹא עַד עֲשָׂרִים מִלִּין וְלֹא עַד
 חֲמֵשׁ מֵאוֹת מִלִּין, אֲלָא מַגִּיעָה עַד פְּסָא הַכְּבוֹד,
 כָּל-כֶּף חָשׁוּב הֵרָהוּר תְּשׁוּבָה, שֶׁבֶר יִשְׂרָאֵל רַק
 מְהֵרָה בְּתִשׁוּבָה. מִכָּל שֶׁכֶּן כְּשֶׁחֲזָר בְּתִשׁוּבָה
 אֲמֵתִית, נִכְלָל לְגַמְרֵי בְּאִין סוּף בְּרוּךְ הוּא. לְכֵן עָקֹר
 הַתְּשׁוּבָה רַק עַל-יַדֵּי צַדִּיקִי וְחַכְמֵי הַדּוֹר. וְעַל-כֵּן,
 בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְּקָרִים! תַּעֲשׂוּ כָּל אֲשֶׁר בְּיַדְכֶם לְהִתְקַרֵּב
 אֶל צַדִּיק אֲמֵתִי, אֶל חָכָם אֲמֵתִי, שְׂיַחֲזֹק אֶתְכֶם,
 שְׂיַעוֹדֵד אֶתְכֶם, שְׂיִלְמַד אֶתְכֶם אֶת דְּרֹךְ ה' יִתְבָּרֵךְ.
 וְחַכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אוֹמְרִים (חֲגִיגָה יב:): אֲפֹלוּ בְּשִׁבְלֵי
 צַדִּיק אֶחָד — הָעוֹלָם נִתְקַיֵּם, שְׂנֵאמַר (מְשָׁלֵי י, כה):
 "וְצַדִּיק יְסוֹד עוֹלָם"; וְלָכֵן אֲשֶׁרִי מִי שֶׁמִּתְקַרֵּב אֶל
 צַדִּיקִים אֲמֵתִים וְחַכְמֵי הַדּוֹר, וּמִקְבֵּל מֵהֶם הַדְּרָכָה
 בְּחַיִּים.

ג.

לְמַסֵּר אֶת נַפְשׁוֹ לְהִיּוֹת תָּמִיד שְׂמֵחַ

בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְּקָרִים! רְאוּ לְהִתְחַזֵּק בְּכָל אֲשֶׁר
 עוֹבֵר עֲלֵיכֶם, וְאַל תִּתְּנוּ שְׂהַעֲצָבוֹת וְהַדְּכָאוֹן יִשְׁבְּרוּ

ההצ'לה בַּיְדֵיךָ

שט

אַתְּכֶם, כִּי זֶה הַנְּסִיוֹן שֶׁל הָאָדָם בְּזֶה הָעוֹלָם, עַל אֵף שְׁעוֹבֵר עָלָיו מֵה שְׁעוֹבֵר, עִם כָּל זֹאת הוּא מִתְחַזֵּק בְּשִׂמְחָה, וְאֵיךְ יְכוּלִים לְהַגִּיעַ לְשִׂמְחָה? רַק עַל-יְדֵי שְׂזוּכִים לְהִתְקַרֵּב אֶל צְדִיקִים אֲמִתִּיִּים, שֶׁהֵם מְחַפְּשִׁים וּמְבַקְּשִׁים וּמוֹצְאִים בָּנוּ נְקֻדּוֹת טוֹבוֹת, כִּי כָּךְ אוֹמֵר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן רפב): הַצְּדִיק הוּא הַשְּׁלִיחַ-צָבוֹר, הוּא נִשְׁלַח מִכָּל הַצָּבוֹר, וְהוּא מְחַפֵּשׁ וּמְבַקֵּשׁ וּמוֹצֵא נְקֻדּוֹת טוֹבוֹת אֲצֵל כָּל יְהוּדֵי וִיהוּדֵי, הוּא דָן אֶת כָּלֵם לְכַף זְכוּת, עַד שְׂאֵפְלוֹ הַכִּי גָרוּעַ, אָדָם שֶׁעָשָׂה מַה שְׁעָשָׂה, מְגַלֶּה לוֹ דֶּרֶךְ אֵיךְ לְחַזֵּר בְּתִשׁוּבָה, שֶׁזֶה מֵה שְׁדוּד הַמְּלֶךְ אוֹמֵר (תְּהִלִּים לו, י): "וְעוֹד מֵעַט וְאֵין רָשָׁע, וְהִתְבוֹנְנֵת עַל מְקוֹמוֹ וְאֵינָנו"; הַצְּדִיק הָאֱמֵת הַחֶכֶם שֶׁבְדוֹר, מְחַפֵּשׁ וּמְבַקֵּשׁ עוֹד מֵעַט טוֹב שֶׁיֵּשׁ אֲצֵל כָּל יְהוּדֵי, וְעַל-יְדֵי הַטוֹב הַזֶּה שְׂמוֹצֵא אֲצֵל כָּל יְהוּדֵי, הוּא כָּבֵר אָדָם אַחֵר, כָּבֵר אֵינָנו רָשָׁע, וְהִתְבוֹנְנֵת עַל מְקוֹמוֹ וְאֵינָנו — כָּבֵר אֵינּוֹ אוֹתוֹ אָדָם. לְכֵן הִזְהִירָנוּ מְאֹד רַבֵּנוּ ז"ל, לְדוֹן אֶת כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל לְכַף זְכוּת, וְזוֹ הָעֲבוּדָה שֶׁל הַצְּדִיקִים הָאֱמִתִּיִּים, חֶכְמֵי יִשְׂרָאֵל. לֹא-כֵן הַסֵּמ"ך-מ"ם, יִמַּח שְׁמוֹ, שֶׁנִּבְרָא רַק לַעֲשׂוֹת פְּרוּדִים בְּנִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל הַפְּרֻד וּמְשֻׁל, רַק לְמַצֵּא רַע בְּזוּלָתוֹ, זֶה מֵה שְׁעוֹקֵר אוֹתָנוּ לְגַמְרֵי, וְזֶה מֵה

שְׁמֵאֲרִיךְ אֶת הַגְּלוּת, כִּי הַכֹּל בָּא רַק מִחַמַּת שְׁנֵאת חָנָם, אֲשֶׁר יֵשׁ רְשָׁעִים אַרְוֵרִים, שְׁלִיחֵי הַסֵּמ"ךְ-מ"ם, יַפַּח שָׁמוֹ, שֶׁהֵם רַק מְחַטְטִים בָּרַע שְׁבֻזֵּלֶת, וְגוֹרְמִים מִחֻלְקֶת וּמְרִיבוֹת וּפְרוּדִים בֵּין נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל.

כִּי לָמָּה אָנוּ סוֹבְלִים גְּלוּת? וְלָמָּה אָנוּ עֹתָה בְּיַמֵּי אֲבָל? אֵלָּא אָנוּ אֲבָלִים עַל חֶרְבֵּן בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ, וְיָמֵי גָרָם שֶׁיִּחְרַב הַמִּקְדָּשׁ? אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (יוֹמָא ט.): שְׁנֵאת חָנָם, שֶׁאֶחָד שׁוֹנֵא אֶת הַזֵּוּלֶת עַל לֹא דְבָר, וְעַדִּין מְרַקֵּד בֵּינָן (שָׁם סט:); כִּלְנוּ אֵינָנוּ נִקְיִים מְזֵה, יֵשׁ בְּתוֹךְ תּוֹכְנוּ גְזֻעָנוֹת, אֵינָנוּ יְכוּלִים לְסַבֵּל זֶה אֶת זֶה, זֶה מְצַד הַמוֹצָא, וְזֶה מְצַד הַגְּזֻעַ, וְזֶה מְצַד הַשָּׂרֵשׁ, וְזֶה מְצַד הַכֶּסֶף, כִּלְנוּ נִגְוָעִים בְּגְזֻעָנוֹת. בָּאוּ וְנַעֲקֹר אֶת הַגְּזֻעָנוֹת מֵאֲתָנוּ, זֹו הַשְּׁנֵאת חָנָם, שְׁעוֹשִׁים הַבְּדֵל בֵּין נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְזֶה מֵה שְׁמִכְנִים אוֹתָנוּ בְּדַפְאוֹן, עֲצָבוֹת וּמְרִירוֹת. כִּי אִם נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל הָיוּ מִתְאַחֲדִים בְּיַחַד, וְאוֹהֲבִים זֶה אֶת זֶה, הָיוּ תָּמִיד שְׂמֵחִים וְעֲלִיזִים; כִּי בְּרַגַע שֶׁאָדָם דָּן אֶת הַשְּׁנֵי לְכַף זְכוּת, הוּא דָן גַּם אֶת עֲצָמוֹ לְכַף זְכוּת, וְהוּא מְלֵא טוֹב, אֵךְ אִם רוֹאִים אָדָם הַרוֹצֵה רַק רַע אֲצֵל כָּל אֶחָד, סִימָן שֶׁהוּא מְלֵא רַע, וּמְסַכֵּן — שׁוֹנֵא אֶת עֲצָמוֹ, וְלִכֵּן שׁוֹנֵא אֶת הַזֵּוּלֶת, כִּי לֹא

ההצלחה בידיך

שיא

יִשְׁנֶא אָדָם אֶת בַּר יִשְׂרָאֵל, אֵלָּא כְּשֶׁהוּא שׁוֹנֵא אֶת
עֲצָמוֹ, כִּי מִי שְׁאִינוֹ יָכוֹל לְסַבֵּל אֶת עֲצָמוֹ, הוּא אִינוֹ
יָכוֹל לְסַבֵּל אֶת הַזּוּלָת. וְאִם רוֹאִים, שֵׁשׁ גְּזַעְנִים,
שׁוֹנְאֵי יִשְׂרָאֵל, סִימָן שֶׁהֵם נְגוּעִים שׁוֹנֵא עֲצָמִית,
וְלִכֵּן הֵם בְּדַפְאוֹן, בְּמַרְירוֹת וּבַעֲצָבוֹת. לִכֵּן, בְּנֵי
וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! תִּרְאוּ לְהִתְחַזֵּק לְהִיּוֹת רַק בְּשִׂמְחָה,
וְכִיצַד תִּזְכּוּ לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה? עַל-יַדֵּי שְׂתַדוּנוֹ אֶת
עֲצָמְכֶם לְכַף זְכוּת, כִּי אֵין זֶה חֲכָמָה לְהַפִּיל אֶת
עֲצָמוֹ, אֵין זֶה חֲכָמָה לְשִׁנֵּא אֶת עֲצָמוֹ, אֵין זֶה חֲכָמָה
לְהַמְשִׁיךְ אַחַר הַדַּפְאוֹן וְהַעֲצָבוֹת, אֵין זֶה מְצַד הַשִּׁכָּל
וְהַדַּעַת לְחִיּוֹת בְּרַגְשׁוֹת אֲשֶׁמָּה, כְּאִלוֹ אִם הָיִיתִי
עוֹשֶׂה כֶּף וְכֶף, הָיָה כֶּף וְכֶף, עֲשִׂיתָ — עָבַר, תִּתְחַיֵּל
הַתְחַלָּה חֲדָשָׁה, וְתַדוּן אֶת עֲצָמְךָ לְכַף זְכוּת, וְתַדוּן
אֶת הַשְּׁנִי לְכַף זְכוּת. וְלִכְּלֹ זֹאת זוֹכִים עַל-יַדֵּי
הַתְקַרְבוֹת אֶל הַצַּדִּיק שְׂמֵכָנִים בְּנוֹ שִׂמְחָה, כְּמוֹבָא
בְּדַבְרֵי רַבֵּנוֹ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן כ"ד):
כְּשֶׁאָדָם עוֹשֶׂה מְצוּהַ בְּשִׂמְחָה, עוֹלָה לְמַעְלָה עַד
לְמַעְלָה מִנְּפִשִׁין, רוּחִין וְנִשְׁמָתִין, שֶׁהֵם עֲשִׂיָּה,
יְצִירָה, בְּרִיאָה, עַד שְׂמַגִּיעַ לְעוֹלָם הָאֲצִילוֹת, בְּבַחֲיִנַת
מְטִי וְלֹא מְטִי. כִּי הַצַּדִּיק מְלַמֵּד אֶת הָאָדָם לְשַׁכַּח
מִכָּל מַה שֶׁעָבַר עָלָיו וְלְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה תָּמִיד.
וְאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (תַּנְחוּמָא שְׁמִינִי): אֵין

הַשְּׂמֵחָה מִמְתַּנֶּת לְאָדָם, לֹא כָּל מִי שֶׁשְּׂמֵחַ הַיּוֹם —
 שְׂמֵחַ לְמָחָר; לְזֹאת, בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! הִבָּה
 נִתְחִיל לְהִיּוֹת מֵהַיּוֹם בְּשִׂמְחָה, וְעַקֵּר הַשְּׂמֵחָה —
 שְׂאֲנוּ מְאַמִּינִים בְּאֵל עוֹלָם, וּמְקַרְבִּים אֶל הַצַּדִּיק,
 וּמְאַמִּינִים בְּחֻכְמֵי יִשְׂרָאֵל, וְשׂוֹמְעִים בְּקוֹלָם, זֹאת
 צְרִיכָה לְהִיּוֹת הַשְּׂמֵחָה הָאֲמִתִּית שְׂלָנוּ, וְהַשְּׂמֵחָה הַזֹּאת
 עוֹלָה עַל כָּל הַשְּׂמֵחוֹת שֶׁרַק יֵשׁ בְּעוֹלָם, כִּי אֵין עוֹד
 שְׂמֵחָה כְּשִׂמְחַת הַדְּבָקוֹת בּוֹ יִתְבָּרַךְ.

ד.

לַעֲשׂוֹת צְדָקָה וְחֶסֶד עִם כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל בֵּין עַנְיִים
 וּבֵין עֲשִׂירִים

בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! בְּאוֹ תִתְחִילוּ לַעֲשׂוֹת חֶסֶד
 זֶה עִם זֶה, וּבְזֶה אַתֶּם מְגַלִּים טֹהַר לְבַבְכֶם, שְׂאִתֶּם
 אוֹהֲבִים אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא; כִּי כִּן אָמַר הַבַּעַל-
 שֵׁם-טוֹב הַקְּדוֹשׁ זי"ע: מִי שֶׁאוֹהֵב אֶת הָאָבָא —
 אוֹהֵב אֶת הַבָּנִים, וּמִי שֶׁשׂוֹנֵא אֶת הַבָּנִים, סִימָן
 שֶׁשׂוֹנֵא אֶת הָאָבָא; לְכֵן אִם אוֹהֲבִים אֶת נַשְׂמוֹת
 יִשְׂרָאֵל כָּלָם בְּלִי יוֹצֵא מִן הַכֶּלֶל, סִימָן שֶׁשׂוֹנֵא אוֹהֲבִים
 אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כְּדַכְתִּיב (דְּבָרִים יד, א): "בָּנִים
 אַתֶּם לַהוֹי"ה אֱלֹקֵיכֶם"; כָּל עַם יִשְׂרָאֵל הֵם בָּנִים שֶׁל

הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְצָרִיכִים לְאַהֲבָא אֶת כָּל־ם, וְזֶה סִימָן שְׂאוּהֵבִים אֶת הַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, וּרְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ — שְׂנַעֲשֵׂה חֶסֶד אֶחָד עִם הַשָּׂנִי. וְלִכֵּן בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! דִּיקָא בְּיָמִים אֵלֹהֵי, שְׂאָנוּ מִתְאַבְּלִים עַל חֲרַבֵּן בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ, שְׂנַגְרָם עַל-יְדֵי שְׂנֵאת חַנָּם, בָּאוּ נִתְחִיל לְאַהֲבָא אֶת כָּל יְהוּדֵי, נַעֲקֹר אֶת הַגְּזַעְנוֹת מֵאִתָּנוּ. וְאִם תִּשְׁמְעוּ אֶחָד מִדְּבַר נֶגֶד זוּלָתוֹ, זֶה הַסֵּמֶ"ךְ-מ"ם בְּעֶצְמוֹ, וּמִכָּל שֶׁכֵּן מִי שְׂמַעֵז פָּנָיו לְדַבֵּר עַל הַצְּדִיק הַדְּבוּק בּוֹ יִתְבָּרַךְ, תִּדְעוּ לָכֵם, שְׂזֵהוּ הַסֵּמֶ"ךְ-מ"ם בְּעֶצְמוֹ, וְצָרִיכִים לְהִתְרַחֵק מִמֶּנּוּ, כִּי הַסֵּמֶ"ךְ-מ"ם זֶה הַשְּׁטָן, מְלֶאךְ הַמָּוֶת, שְׂרוּצָה לַעֲקֹר אוֹתָנוּ, מִסְפִּיק שְׂנֵאת חַנָּם, מִסְפִּיק גְּזַעְנוֹת! בָּאוּ נִתְלַבֵּד יַחַד. וְכֵן אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוֹשִׁים (נִלְקוּט הוֹשַׁע, רְמֵז תַּקְכ"ב): אָמַר הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, חָבִיב עָלַי חֶסֶד שְׂאֲתֵם גּוֹמְלִים זֶה לָזֶה, יוֹתֵר מִכָּל הַזִּבְחַת שְׂזָבַח שְׂלֵמָה לְפָנָי; שְׂלֵמָה הַמְּלָךְ הַקָּרִיב בְּזִמְן בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ אֶלֶף קָרְבָּנוֹת בְּכָל יוֹם, וְכָל קָרְבָּן וְקָרְבָּן הָיָה עִם שְׂמוֹת וְיַחְוָדִים, וְהִיָּתָה בְּזֵה עֲבוּדָה גְּדוּלָה, עִם כָּל זֹאת אָמַר הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כְּשִׂיְהוּדֵי עוֹשֵׂה חֶסֶד עִם הַזּוּלָת, זֶה אֶצְלִי יוֹתֵר חָשׁוּב מֵאֶלֶף קָרְבָּנוֹת. תִּתְאַרוּ לְעֶצְמְכֶם מַה זֶה חֶסֶד, עַד שְׂאוּמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוֹשִׁים (בֵּית-הַמִּדְרָשׁ ג, כ): אֶלְמָלָא גְּמִילוֹת

ההצלה בידיך

חסדים של הקדוש-ברוך-הוא, אין כל העולם
 מתקיים אפלו שעה אחת; ולכן, בני ובנותי היקרים!
 באו ונעקרו מאתנו את השנאת חנם, את הגזענות,
 הבה נתחיל לעשות צדקה וחסד עם כל יהודי,
 ובפרט כשבא עני לפתח ביתנו, הבה לא נגרשנו,
 אלא נקבלו בסבר פנים יפות, ובזה שנעזר לעניים,
 הקדוש-ברוך-הוא יעזר לנו, שאנו לא נצטרך להיות
 עניים. ואומרים חכמינו הקדושים (תנא דבי אליהו
 זוטא, פרק א'): גדולה צדקה, שממחרת יום בן דוד
 וימות הגאולה. הקדוש-ברוך-הוא יעזר לנו, שנזכה
 לעקרו מאתנו את השנאת חנם והגזענות והרשעות,
 ונעשה רק חסד וטוב עם הזולת, ובזכות זה יבוא
 בן דוד ויגאלנו במהרה בימינו, אמן!

תם ונשלם, שבח לאל בורא עולם!